

HARRAN ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
TIBBİ JEOLOJİ I DERS İZLENESİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	AKTS
Tıbbi Jeoloji I	0101225	Güz	2+0	2	1
Ön Koşul Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Zorunlu				
Dersin Koordinatörü					
Dersi Verenler					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Çevre ve insan sağlığı arasındaki etkileşimler hakkında bilgi sahibi olmak				
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersin sonunda öğrenci; Temel çevresel kavramların öğrenir, İnsan sağlığını olumsuz etkileyen çevresel olguları tanımlar, Çevre ve insan sağlığı arasındaki karmaşık etkileşimleri değerlendirir, Sağlığa ilişkin ortam havası kirliliği, kötü su kalitesi ve yetersiz sıhhi temizlik konularının sonuçlarının öğrenir, Tehlikeli kimyasalların sağlığa etkilerine ilişkin bilgileri kavrar, Gürültü kirliliğinin, çevresel ve sağlık hususundaki etkilerinin bilir, İklim değişikliği, ozonun incelmeye, biyolojik çeşitliliğin kaybı insan sağlığını etkilemesi hususlarının değerlendirir, Jeolojik süreçlerin ve ortamların insan ve çevre üzerine etkilerini öğrenir.				
Dersin İçeriği	Çevresel ve jeolojik süreçlerin antropojenik etkileşimler sonucu sağlığa muhtemel etkilerinin neler olduğu, bu etkilerin sonuçlarının biyo-çevre ve özellikle insan sağlığına olan etkileri, alınabilecek önlem ve hususların sürdürülebilir gelişme kavramı kapsamında öğrenilmesiyle ilgili temel bilgi ve kavramları içerir.				
Haftalar	Konular				
1	Giriş: temel çevresel kavramlar, dünyadan örnekler				
2	Bir sistem olarak dünya ve tehlikeli yer süreçleri				
3	Jeolojik kökenli unsurların/süreçlerin insan sağlığına etkileri				
4	Çevre ve kirlenme kavramları, etkileşimleri, sınıflama ve özellikleri				
5	Kimyasalların çevre ve insan sağlığına etkileri				
6	İç ve dış ortam hava kalitesi ve insan sağlığına etkileri				
7	Ara Sınav				
8	Radon tehlikesi				
9	Yüzeysel su ve yeraltı suyu kalitesi ve insan sağlığına etkileri				
10	Gürültü kirliliği ve yaşam kalitesine etkileri				
11	Yeşil alanlar ve doğal çevre				
12	Küresel ısınma ve iklim değişikliği insan sağlığına etkileri				
13	Madencilik faaliyetlerinin insan sağlığına etkileri				
14	İdari ve yasal mevzuat; politik ve analitik mülhazalar				
Genel Yeterlilikler					
Çevresel ve doğal süreçlerle ilgili kavramların öğrenilerek beşerî faktörler sonucunda insan sağlığına olası etkileri, yaşam kalitesinin korunması ve sürdürülebilir gelişme ilkesi çerçevesinde alınması gereken önlemler hakkında bilgi sahibi olabilir ve yorum yapabilir.					
Kaynaklar					
1. Avrupa Çevre Ajansı, 2013. Çevre ve insan sağlığı, EEA - JRC ortak raporu, 112s. 2. Avrupa Çevre Ajansı, 2008. Çevre ve sağlık, 5s. 3. Atasoy A.D., Yeşilnacar M.İ. (2017). The Hydrogeochemical Occurrence of Fluoride in Groundwater and Its Effect on Human Health: A Case Study from Sanliurfa, Turkey. Environment and Ecology Research, pp.					

167 – 172, DOI: 10.13189/eer.2017.050211

4. Yesilnacar M.İ., Yetiş A.D., Dülgergil Ç.T., Kumral M., Atasoy A.D., Rastgeldi Doğan T., Tekiner S.İ., Bayhan İ., Aydoğdu M. (2016). Geomedical assessment of an area having high-fluoride groundwater in southeastern Turkey. Environ Earth Sci (2016) 75:162.
5. Dissanayake, C.B., Chandrajith, R. (2009). Introduction to Medical Geology, Springer.
6. Selinus O. (2005). Essentials of Medical Geology: Impacts of the Natural Environment on Public Health, Elsevier Academic Pres.
7. Oruç, N. (2008). Occurrence and problems of high fluoride waters in Turkey: an overview. Environ Geochem Health, 30: 315–323.
8. Yeşilnacar, M.İ., 2010. Karataş ve Sarım Köylerinin İçme ve Kullanma Suyunda Yüksek Florür Şüphesiyle Çocukların Dişlerinde Oluşan Sorunun İncelenmesi, Ön Araştırma Raporu, Şanlıurfa Sağlık Müdürlüğü, 9s.
9. Fetter, C.W. (2008) Contaminant Hidrogeology (2 edition), Waveland Pr Inc., 500 p.
10. Domenico, P.A., Schwartz, F.W. (2008). Physical and Chemical Hydrogeology (2 edition). Wiley. 528 p.
11. Şahinci A. (1991). Doğal Suların Jeokimyası. Reform Matbaası. İzmir

Ders konusuyla ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlar ve kaynakları:

<https://www.eea.europa.eu/tr/themes/human/about-environment-and-health>

<http://cevresagligi.thsk.saglik.gov.tr/>

<http://www.mevzuat.gov.tr/>

<https://www.epa.gov/wqc/>

<http://www.who.int/ipcs/en/>

http://www.medicalgeology.org/pages/public/publications/page_Publications.htm

Değerlendirme Sistemi

Ara sınav : %60

Final : %40

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE DERS ÖĞRENİM KAZANIMLARI İLİŞKİ TABLOSU									
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
ÖC1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC6	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC7	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC8	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖC: Öğrenme Çıktıları PY: Program Çıktıları									
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük, 2 Düşük, 3 Orta, 4 Yüksek, 5 Çok Yüksek								

Program Çıktıları ve İlgili dersin ilişkisi

	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
Tıbbi Jeoloji I	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Temel Program Kazanımları

PY1: Organizmanın normal yapı ve fonksiyonlarını özetleyebilir.

PY2: Hastalıkların patogenezi, klinik ve tanısal özelliklerini açıklayabilir.

PY3: Hayatı tehdit eden acil hastalıkları tedavi edebilir ve gerektiğinde hasta transportunu sağlayabilir.

PY4: Hastanın hikayesini alabilir ve genel-sistem bazlı fizik muayenelerini yapabilir.

PY5: Hastalıkların tanı ve tedavisi için gerekli temel tıbbi girişimleri ve ilaç uygulamalarını uygulayabilir

PY6: Koruyucu hekimlik ve adli tıp uygulamalarını yerine getirebilir.

PY7: Ulusal Sağlık Sistemi'nin yapılanması ve işleyişi hakkında genel bilgiler verebilir.

PY8: Yasal sorumluluklarını sayabilir ve etik prensipleri tanımlayabilir.

PY9: Toplumda sık görülen temel hastalıkların birinci basamak tedavilerini bilimsel verilere dayalı etkinliği yüksek yöntemlerle yapabilir.